

Forfatter: Aarestrup, Emil

Titel: Udvalgte digte

Citation: Aarestrup, Emil: "Udvalgte digte", i Aarestrup, Emil: *Udvalgte digte*, udg. af Dan Ringgaard , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1999, s. 291.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-aarestrup07val-shoot-idm139875153350656/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Udvalgte digte

Noter

Dateringerne følger *Emil Aarestrups Samlede Skrifter*, bd. 1-6, udg. af Hans Brix og Palle Raunkjær (fork. SS). Hvis det er muligt, oplyses det, hvornår digtet er trykt første gang, hvis ikke, manuskriptets, subsidiært manuskriptets grundforms datering. Hvis ingen af disse oplysninger findes, benyttes Oluf Friis' dateringer fra *Digte*. Friis' noter deri og F. C. Liebenbergs noter i *Emil Aarestrups Samlede Digte* har været nyttige. Kommentaren til Optegnelserne har pga. disses særlige karakter enkelte udeladelser.

Digte (1838)

Oprindelse

- 9 *Tille*: jordoverflade, græstæppe o.l. – *Najade*: undersøisk vandplante; også if. gr. mytologi kildenympfe. En nymfe er en underordnet kvindelig naturgud, der kan leve i floder, i træer o.l. – *Polyp(erne)*: polypdyr (gople, søanemone, koral c.l.), som har den ene ende af kroppen fastet til havbunden. – *Conchilie*: her muslingeskal. – *Heine-Ax(et)*: høj græsart.

Luca Signorelli

Datering: I sin første form stammer digtet fra 1820'erne. Digtformen er en romance: et episk-lyrisk digt, dvs. et fortællende digt, der er båret af en bestemt stemning. Der er altså tale om en svært afgrænset mellemform af den episke digtning og den lyriske, som var populær i første halvdel af 1800-tallet.

- 9 *Signorelli*, Luca (ca. 1450-1523): Aarestrups kilde kan være den ital. maler, arkitekt og kunsthistoriker Giorgio Vasaris (1511-74) kunsthistorie *Vite de' più eccellenti pittori, scultori ed architetti ...* (1550 og 1568, ty. overs. 1832-49), hvor episoden er fortalt. – *Aftenblad*: altertavle.
- 10 *Bul*: den tykkeste del af træstammen. – *Marchesa*: ital., en adels-

mands hustru. – *Natmusik*: natlig musik uden for en kvindes vinduer, serenade.

Fjeldspringet

Trykt første gang i *Aftenblad*, 12. okt. 1823.

Digtformen er en romance, se n.t.s. 9.

- 13 *Skrint*: skrænt. – *Boller*: bowler, store skåle. – *Brikker*: trætallerkener uden høj kant. – *Fonden Væge*: uden at forsvare sig; våbenløs.
- 14 *flakt*: flækket.

Sidskensang

Trykt første gang i *Aftenblad*, 8. aug. 1823.

- 15 *Sidsken(sang)*: finke; også nedsættende betegnelse for en letsindig, pyntesyg el. næsvis kvinde. – *Pog*: lille dreng. – *Gluften*: barn el. ung pige.
- 16 *fanger Fyr*: antændes (erotisk).

Den unge Poet

- 17 *Canellie*: betegnelse for ænevældens regeringskontorer for retsvæsen, kirke, undervisning og udenrigstjeneste. – *pnunge*: kobslå.
- 18 *Pegasus*: if. gr. mytologi vinget hest, forbundet med digtning og inspiration, jf. n.t.s. 86. – *Knebelbart(er)*: stort overskæg. – *Justitsaad*: embedsmand af 4. el. 5. klasse inden for et system af ni rangklasser.

Et Aftensuk

- 19 *flye*: flyve. – *hvi*: hvorfor.

Noddeviser

- 20 *Affer*: nord. folketro, af elver-(elle-)folket; overnaturlige småvæsner, som bor i naturen og ofte skader eller lokker menneskene. – *Ellekrot*: krat af elletræer; også krat af elletræer, hvor der lever ellefolk (se foregående note).

Ungdomsmod

- 22 *Natten (...)* *Katten*: den, der gemmer til natten, gemmer til katten (*Bevingede ond*, 6. udg. (1991), s. 442), dvs. at påholdenhed af den ene eller anden art er spildt møje.
- 23 *Hu*: uha! – *en (...) ti (...) svare paa*: én nar kan spørge om mere, end ti vise kan svare på (E. Mau: *Dansk Oudsprogs-Skat* (1879), nr. 9528).